

Állatvédők
Érdekvédelmi és Szakmai
Szövetsége

ÁLLATVÉDELMI SZAKMAI MUNKACSOPORT

ETIKAI KÓDEX 2016.

1. IRÁNYELVEK:

Az Állatvédelmi Szakmai Munkacsoport Etikai Kódexe (továbbiakban: Etikai Kódex) az állatvédelmi tevékenység elveit és gyakorlatát meghatározó szakmai etikai normákat tartalmazza.

Az Etikai Kódex elősegíti a szakma tevékenység elkerülhetetlen etikai dilemmáiban való eligazodást és azok feloldását. Összefoglalja azokat az elvárásokat, amelyekről a hatályos jogszabályok nem minden esetben rendelkeznek, de az állatvédelem területén tevékenykedőkre vonatkozóan az állatok védelme érdekében a betartásuk erkölcsi kötelesség.

Az állatvédelemmel foglalkozó szervezetek az Állatvédelmi Szakmai Munkacsoport szakmai állásfoglalásainak támogatásával segítik elő a társadalmi változásokat.

2. AZ ÁLLATVÉDELMI TEVÉKENYSÉGET VÉGZŐK MEGHATÁROZÁSA:

Az Etikai Kódex az Állatvédelmi Szakmai Munkacsoport közös véleménye szerint értendő minden olyan személyre, akik az állatvédelem területén, állatok segítése céljából állatvédelmi tevékenységét az etikai normákat betartva végezi. (továbbiakban: állatvédő).

A jogszabályok szerint az „állatvédő” megnevezést bárki használhatja, nem követelménye szakmai végzettség. Az állatvédő nem létező szakma, nem sajátítható el jogszabályban meghatározott képesítési követelmények alapján, nem épül tanulható szakmai ismeretekre, tapasztalatokra, készségekre és értékekre.

Az „állatvédő” kifejezést használó állatokkal foglalkozó személyt minden körülmények között kötelezi az átgondolt és reálisan felvállalt felelősségre, az állatvédelmi jogszabályok és az állatvédelmi alapvető morális elvei betartására.

Állatvédő: olyan, hivatásszerűen vagy önkéntesként társadalmi munkában végzett tevékenység, amely az állatok élethez való jogainak érvényesítésével az életminőségük javítására, illetve helyreállítására irányul, a jogszabályok betartásával.

Az állatvédő az állatok érdekeit szem előtt tartva menti az állatokat. Biztosítja az általa felvállalt állat/állatok testi és lelki rehabilitációját – állatorvosi ellátással -, felelősen gondozza, megfelelő gazdát/befogadót keres neki és örökbe adása után is a lehetőségekhez mérten figyelemmel kíséri további sorsát.

Munkájával és szemléletével elősegíti a társadalom felelős állattartóvá válását.

Állatvédelmi tevékenység célja: Az állatvédelem területén végzett munka, a folyamatában érintett állatok értékének, méltóságának és egy egészséges élethez való jogának megőrzését, helyreállítását szolgálja. A megoldásokat keresi az aktuális állatvédelmi problémákra, elősegíti az állatok védelmében bekövetkező pozitív társadalmi változásokat.

3. ÁLLATVÉDELMI ALAPELVEK

Az állatvédelem területén végzett munka olyan szakmai tevékenység, amely a következőkben felsorolt etikai elveken alapul:

- Az állatvédő tiszteletben tartja minden ember és állat méltóságát és értékét.
- Az állatvédelmi területen dolgozók felelőssége a lakossággal, a munkatársakkal, az egyéb szakmák képviselőivel, hatóságokkal és felügyeleti szervekkel és a társadalmi környezettel való együttműködésre is kiterjed.
- Az állatvédő részt vesz az állatok érdekeinek képviselésében és lehetőség szerinti érvényesítésében.
- Az állatvédő tevékenysége során a segítségnyújtás elsőbbséget élvez, kiemelten, ha az állat életéről van szó
- Az állatvédő működése során nem csak az egyed, hanem a fajtamegőrzés irányelveit is figyelembe veszi, tevékenységét szükség szerint tudományos, szakmai szakemberekkel konzultálva, átgondoltan és tudományos alapon végzi.
- Az állatvédő szemlélet mellett mindenkor figyelembe veszi a kapcsolódó természetvédelmi szempontokat is, szem előtt tartva a megelőzésre fektetett hangsúlyt és az állatok életének védelmét.

4. ÁLLATVÉDELMI SZAKMAI TEVÉKENYSÉG ALAPELVEI:

Minden állatvédelemmel foglalkozó magánszemély és szervezet számára a következő alapelvek kötelező jellegűen betartandók.

Háttér információ: Az alapelvek meghatározásakor a magyarországi helyi viszonyokat vettük figyelembe, eltérve attól a gyakorlattól, – de törekedve rá – amit egy fejlettebb állatvédelmi kultúra követ. A Magyarországon létrejött kezelhetetlen mértékű probléma olyan kijelentésekre kötelezi az Állatvédelmi Szakmai Munkacsoportot, amik esetében más körülmények között más megközelítésre törekedne. Aki az állatvédelem területén tevékenykedik, naponta szembesül vele, hogy ezek az irányelvek az egyetlen elfogadható állatvédelmi irányelvek jelenleg hazánkban.

1. Kedvtelésből tartott állatok esetében minden jellegű szaporulat megakadályozása:
Az ivartalanítást preferálva. Amennyiben a faj vagy az egyed egészségügyi állapota, kora nem engedi, akkor szigorú nemenkénti elkülönítés szükséges.
2. Az ivartalanítást csak állatorvos végezheti, és csakis a MÁOK és orvos-szakmai alapvetések, körülmények között.
3. Az ivartalanítási kötelességbe beletartozik a vemhes állatok ivartalanítása is. Az Állatvédelmi Szakmai Munkacsoport a magyarországi súlyos helyzetre hivatkozva elhatárolódik minden menhelyen, magán állatvédőnél, hobby célú állattartónál született alom létrehozásától!
4. Az állatvédőnél történő párzás eredményeként létrejövő almok minden esetben elfogadhatatlanok, a belső szaporulat megengedhetetlen.
5. A kedvtelésből tartott állatok szaporításával megélhetési céllal foglalkozó magánszemélyek és vállalkozások nyereségének növelése minden formában kötelezően kerülendő.
6. Minden állatot megillet a lehető legmagasabb szintű és lehető leggyorsabb állategészségügyi ellátás biztosítása. Feladat az életmentés, a fájdalom és a szenvedés, maradandó egészségkárosodás megakadályozása.
7. Az állat továbbadása csak magánokiratba foglalt örökbefogadási dokumentummal lehetséges. Az állatot csak érvényes kötelező oltásokkal rendelkezve, ivartalanítva – de legalábbis a későbbiekben ellenőrzött ivartalanítási kötelezettséggel – regisztrált egyedi azonosítóval ellátva, érvényes számozott oltási könyvvel és kötelező visszavételi garanciával lehetséges!

Ez alól csak az állami támogatás hiányából adódó költségvetési probléma adhat felmentést, de törekedni kell a mihamarabbi megoldásra. Az meghatározott állatvédelmi szakmai alapelvekkel való azonosulás elvárás.

Törekedni kell a következő kiegészített alapelvek betartására:

- Euthánázia: Kizárólag csak súlyos, az élettel össze nem egyeztethető betegség, csillapíthatatlan fájdalom, szenvedés esetén lehetséges. Állatorvosi szakvélemény alapján, állatorvossal végezve, a MÁOK irányelve alapján történő premedikációs bódítás után, kíméletes eutanáziával, dokumentálva a szakmai vélemény okát.
- Lakossági gazdával rendelkező, kedvtelésből tartott állatok ivartalanítására való törekvés. A lakossági felvilágosító munka kiemelt jellegű kezelése. A folyamatosan nem kívánt almokat termelő ismert egyedek ivartalanítására való törekvés.
- Állatok minőségi élethez való joga: Minden szervezet és magánszemély kötelessége, hogy csak olyan mennyiségű állományt vállaljon, amiről a jogszabályokban meghatározott módon gondoskodni tud. Jogi értelemben a magyar jogszabályok szerint gondatlan tartásnak, állatkínzásnak számít, ha – anyagi vagy más okok miatt – az általa gondozott állatoknak nem tud megfelelő ételmet, orvosi ellátást, oltásokkal védett egészséges életteret biztosítani.
- A fertőző betegségek agresszivitását figyelembe véve a két, de inkább három kombinált oltás ma már célszerű egy megfelelő védettséggel rendelkező kutya esetében. A menhelyi körülmények között élő állatok számára – anyagi forrás rendelkezése esetén – kötelező jellegű. A költségvetés hiányában is törekedni kell rá.
- Örökbefogadás / örökbe adás során elsősorban az állat érdekeit veszi figyelembe. Elsősorban az állatnak keres megfelelő gazdát. A szakmailag nem jól megválasztott társ problémát fog okozni a gazdának, a kutyának és az állatvédőnek is, ezért támogatjuk a többszöri találkozás és ismerkedésre hagyott idő fontosságát.
- Az állatvédők felismerték: A szívféreg okozta fertőzés szűnyogcsípéssel való terjedése Magyarországon komoly aggodalomra ad okot. A fertőzött állatok arányszámát csak sejteni lehet, de vannak olyan területek, ahol valószínűleg minden második-harmadik állat hordozó. Javasoljuk, hogy egy központilag támogatott állatvédelmipolitika ismerje fel a probléma súlyosságát és azonnal tegye kötelezővé a bekerülő kutyák szívféreg tesztjét, majd pozitív esetén a kezelésüket, valamint az összes állományban szereplő kutya esetében a megelőzést. Ahol lehetséges, az állatvédők saját forrásból már alkalmazzák ezt az eljárást. A szívférgesség probléma súlyossága tekintetében nem elhanyagolható, hogy a betegség zoonózis (állatról emberre terjedő) lehet!

5. ÁLLATOK TARTÁSA

Minden állatvédő szervezet és magánszemély a körülményeihez és lehetőségeihez képest saját kidolgozott és szakmailag alátámasztott módon végzi tevékenységét. Az Állatvédelmi Szakmai Munkacsoport elfogadja az állatvédők saját működési elveit az állatok élelmezését, tartását, hideg elleni védelmét és örökbeadáshoz szükséges feltételeit illetően, amennyiben nem ütközik az előzőekben meghatározott Állatvédelmi szakmai munka alapelveivel, illetve betartja a legalapvetőbb etikai szabályokat az állatok kezelésével és tartásával kapcsolatban.

1. Az szervezet gondozásában lévő állatoknak a törvényben meghatározott módon, egyedi azonosítóval kell rendelkeznie. Az egyedi azonosítót a szervezet nevére, adataira kell regisztrálni. A magánszemélyek tulajdonában lévő állatokra a jogszabályokban meghatározva ugyanez a szabály érvényes.
2. A nagyobb állományt felvállaló magánszemélyeknek törekedniük kell a hivatalos szervekkel való együttműködésre, valamint a hivatalos szervezeti forma létrehozására, hiszen csak ezzel tudják hosszútávon biztosítani az állatok jogszabályokban rögzített eltartásához, gondozásához szükséges feltételeket. A felelős gondolkodást alátámasztja, hogy a hivatalos szervezeti forma lehetővé teszi, hogy ne egy felelőse és gondozója legyen a felhalmozott állománynak.
3. Az állatok nyilvántartása naprakész, visszamenőleg is kereshető, fellelhető.
4. minden állományban élő állat jogi státuszának tisztázására törekedni kell. (Pl. Chipes, de gazda által nem kért állatnak lemondó nyilatkozattal kell rendelkeznie.)
5. A szervezet és magánszemélyek gondozásában lévő állatok esetében a törvényi szabályoknak megfelelően kell eljárni. (karantén szabály, tartási hellyel kapcsolatos előírások betartása, orvosi ellátás, egyedi jelölés, oltás, hivatalos dokumentumok kezelése)
6. Az állatok nyilvántartásba vétele tisztázó dokumentumok alapján történik. Tartalmazza a régi és az új tulajdonos kilétét, az átadó adatait, az átadás okát, körülményeit, az állat alap (akár becsült) adatait (nemét, korát, ivarát, színét, megkülönböztethetőségét, egészségügyi állapotát), az állat jelölésére szolgáló chip számát, állat külön kezelésére vonatkozó információkat. Különleges esetben igazolásokat, tanúsítványokat (pl. oltalom, védelem, veszélyes állat, központi nyilvántartására kötelezett, stb).

7. A törvényben meghatározott ideig (jelenleg 90 nap) vissza kell adni az eredeti tulajdonosának, természetesen az indokolható költségek megtérítése után. Eredeti tulajdonosát aktívan keresni kell minimum 14 napig. A 14 nap után jelentkező regisztrálatlan vagy rosszul regisztrált kutya tulajdonosát tájékoztatni kell a kutya hollétéről, amennyiben igazolni tudja a tulajdonjogot.
8. Az állat ideiglenes kihelyezése befogadóhoz minden esetben szerződéssel történik az átadás pillanatától, tisztázva ezzel az állat jogi státuszát és a befogadó jogi lehetőségeit, tartalmazza az állat és az ideiglenes befogadó azonosításához szükséges adatokat. Amennyiben panzióba kerül az állat, szükséges az írásos szerződéses megállapodás az állatok tartásai helyeivel.
9. A tartási körülmény kivétel nélkül elsősorban a sérülés, stressz mentes élet biztosítását tartsa szem előtt, megakadályozva ezzel az állat szökését, sérülést, a lehetséges és ismert fertőző betegségek terjedését.
10. A beérkező állat karanténozása a jogszabályok szerint kötelező. Egy fertőző egyed veszélyeztetheti a teljes állomány egészségét.
11. Az örökbefogadási szerződésnek tartalmaznia kell a következő adatokat: örökbeadó szervezet és az örökbefogadó adatai, elérhetősége, állat neve, egyedi azonosítója, születési ideje, ivartalanítása, az állat teljes körű egészségügyi státusza, állat jogi státusza és az esetleges különleges bejegyzések (a viselkedésével kapcsolatos hasznos feljegyzések, előírt orvosi kontrol, állategészségügyi kezelések... stb.)
12. Az örökbefogadás illetve a visszavétel folyamata alatt az állatvédő mindenekelőtt az állat érdekeit tartja szem előtt.
13. A visszaáramló túlszaporulat okozta probléma megakadályozása miatt törekedni kell a 6 hónap feletti egyedek ivartalanítva történő örökbeadására. A legtöbb helyen állatorvosi vagy anyagi okok szabnak gátat. Országos átlagban egyre több állatorvos elismeri és végzi az ivarérett kor előtti tevékenységet, amit az állatvédők támogatnak. Az állat egészségügyi állapota, kora, fajtája miatt eltérő esetek előfordulhatnak.
14. A 6 hónapnál fiatalabb egyedek esetében az ivartalanítás hiányában a felelős szervezetek a tulajdonjogot át nem ruházó megállapodással adnak ideiglenes jelleggel örökbe. A szerződésnek tartalmaznia kell az ivartalanítás végső határidejét, az oltási program szükségességét és menetét, illetve a kapcsolattartás módját, amennyiben problémába ütköznek a rögzített kötelezettségek.
15. Azoknál a fajoknál, ahol az ivartalanítás nem lehetséges (pl: madarak, hüllők) az örökbefogadási szerződésben szükséges kikötni, hogy a befogadó szigorú kötelessége a szaporulat megakadályozása. Jogszabályban rögzített húzáért és szőrméjéért tenyésztett fajok, illetve a hagyományosan húsnak fogyasztott fajok egyedeinek örökbeadásakor a szerződésben rögzíteni kell, hogy befogadónak milyen kötelességei vannak a tartással és az élet kioltásával kapcsolatban.
16. Az állatok számára juttatott javakból, adományokból, pályázati forrásokból, támogatásokból az állatvédő is részesülhet, amennyiben az állatok ellátásának és gondozásának költségei azt engedik, illetve amennyiben az állatok nem szenvednek hiányt ennek következtében. Az ilyen jellegű költségek elosztásáról a szervezet belső szabályzatában egyértelműen határoz, és az elosztás szabályait nyilvánossá teszi.

Az állami szerepvállalás nélkül, teljesen a civil szférára hagyott kóbor és gazdaság elhagyott, leadott állatok humánus kezelésére létrejött állatvédő szervezetek anyagi és munkaerő hiányában gyakran nem tudják teljesíteni az elvárható állatvédelmi magatartást.

Az Állatvédelmi Szakmai Munkacsoport alapelvárása, hogy az állatvédelmi szervezet törekedjen a saját működését megkönnyítő tényezők létrehozására.

- Az átláthatóságot elősegítő a szervezet nevére regisztrált domain névvel és működő, frissülő, rendszeresen karbantartott, aktuális adatokat és információkat tartalmazó weboldallal, ami a hivatalos jogszabályok szerint tartalmazza:
 - az évi beszámolókat (pénzügyi és elért eredményekről szóló beszámolót az adományok felhasználásáról)
 - a pontos cégadatokat (név, székhely, telephely(ek))
 - képviselő nevét, adószámot, cégjegyzékszámot / nyilvántartási számot),
 - az elérhetőséget,
 - az alapszabály alapján meghatározott tevékenységet, célokat.

- Menhellyel rendelkező szervezetnek a telephellyel kapcsolatban bejelentési kötelezettsége van, illetve hatósági állatorvosi szakvéleménnyel kell rendelkeznie. Amennyiben ez nem áll birtokában, nyomós jogi okokkal kell alátámasztani.
- Minden örökbeadott egyed után követésére, tartási körülményeinek ellenőrzésére való törekvés kiemelten fontos.

6. AZ ÁLLATVÉDELMI SZAKMAI MUNKACSOPORT TÁMOGATÁSÁT VÁLLALÓ ÁLLATVÉDELMI SZERVEZETEKEL TÁMASZTOTT ELVÁRÁSOK:

- Jogerősen bejegyzett szervezet
- Az alapítványok esetében az alapító okiratban, az egyesületek esetén az alapszabályban és ezzel összhangban, a többi szabályzatban a fő tevékenység és a tevékenység fő célja az állatvédelem, környezetvédelem vagy természetvédelem, esetleg ezzel szorosan összefüggő oktatás, nevelés, fejlesztés.
- Kötelező elvárás a non-profit működés, nem végezhet nyereségorientált üzleti tevékenységet.
- Rendelkezzen a támogatói bázis megteremtése és a követhetőség céljából a szervezet számára fenntartott kommunikációs felülettel, ahol tevékenysége követhető, tartalmazza a szervezet hivatalos adatait.
- A szervezet teljes egészében valamint a szervezetnevében nyilvánosan kommunikációt folytató bármilyen kapcsolódásban lévő személyek függetlenek politikai párttól. Minden jellegű kommunikációjában párttól, politikától független, elutasít mindennemű szélsőséget, faji, vallási vagy hátrányos szellemi, fizikai, vagy anyagi helyzetből fakadó, vagy egyéb okból fakadó diszkriminációt.
- Semmilyen esetben sem alkalmaz erőszakot.
- A működése során minden esetben a jogszabályi környezetnek megfelelően jár el.
- A közös célt képviselő szervezetek az Állatvédelmi Szakmai Munkacsoport tevékenységét elősegítve, az állatvédelmi egységet képviselve egymásra nyilvánosan sem direkt, sem indirekt degradáló, kétértelmű, félreérthető megjegyzést, nyilatkozatot, megállapítást, véleményt nem tesznek, nem adnak ki. A szervezetek törekszenek az egymással kapcsolatos konfliktusainkat egymás között, szükség szerint moderálást kérve, rendezni.
- A Munkacsoport javaslatainak aktív időszakában aktív állatvédelmi tevékenységet végez, és ezt beszámolójával tudja igazolni. 1 évnél régebbi működési szünet inaktív működést jelent.
- Az állatvédő szervezetek törekszenek az állatvédelmi területen tevékenykedő intézmények, szervezetek és szakemberek együttműködésének támogatásában, a társadalmi problémák megoldása érdekében.
- Az állatvédő szervezetek munkája kizárólag az állatvédelem elveinek keretein belül elképzelhető. Etikai összeférhetlenség miatt nem támogathatja munkánkat vállalkozási formában működő szintertelep.

Az Állatvédők Érdekvédelmi és Szakmai Szövetség oldalán található összes tartalom a jogszabályokban rögzített szerzői jog védelme alá esik. Kérjük, hogy bárminemű másolástól, szó szerinti kiemelésétől tartózkodjon. Jogunkat polgári peres úton minden esetben érvényesítjük. Másolása és felhasználása tilos.

A fenti etikai kódex több szervezet összefogásával készült, jogászok és ügyvédek szakmai segítségével. Kérjük, tiszteljük egymás munkáját.